

ประวัติเทพประจำศาลพระภูมิ

เรื่องราวของเทพ ที่มีหน้าที่ปกป้องบ้านเรือนของเรา ท่านมีชื่อว่า พระภูมิชัยมงคล และต่อไปนี้เป็นเรื่องราวของท่าน

ความเป็นมาของพระภูมิชัยมงคลตามคติทางศาสนาพราหมณ์ มีดังนี้

เรื่องราวการกำเนิดพระชัยมงคลมีความเป็นมาในอวตารปางที่ 5 แห่งองค์พระนารายณ์หรือพระวิษณุเทพ ในยุคนั้นทั้งมนุษย์และทวยเทพ มีการไปมาหาสู่กันอย่างง่ายดายอยู่เสมอ แต่สมัยนี้ ติดต่อกันยากลำบาก เพราะมนุษย์สมัยนี้มีความดีน้อยลงมาก บรรดาทวยเทพจึงไม่ลงมาคบหาด้วย ในสมัยนั้นมีผู้เป็นใหญ่ที่สุดในมวลมนุษย์ทรงพระนามว่า “ท้าวทศราช” ปกครองนคร “กรุงพาลี” ซึ่งเป็นอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่เหนือมนุษย์ทั้งหลาย ทรงมีพระมเหสีพระนามว่า “พระนางสันทรทุกเทวี” มีโอรสด้วยกัน 9 พระองค์ คือ

1.พระชัยมงคล

2.พระนครราช

3.พระเทพพล (พระเทพเพน)

4.พระชัยศพน (พระชัยสพ)

5.พระคนธรรพณ์

6.พระธรรมโหรา (พระเยาแว่น)

7.พระเทวเถร (พระวิยทัต)

8.พระธรรมมิกราช (พระธรรมมิกราช)

9. พระทาสธำรง

พระโอรสทั้ง 9 พระองค์ มีความสามารถและอำนาจมาก ในฐานะเทพ ทั้ง 9 พระองค์ มีความสามารถเท่าเทียมกัน ท้าวทศราชทรงมอบหมายให้ทั้ง 9 พระองค์ ไปดูแลสถานที่ต่างๆ แทนพระองค์ ต่อมาท้าวทศราช เกิดความโลภมาก,เห็นแก่ตัว,เบียดเบียนมนุษย์ ปกครองบ้านเมืองอย่างไร้คุณธรรม กดขี่ข่มเหงราษฎรโดยไม่กลัวบาป จนได้รับความเดือดร้อนไปทั่วทุกแห่ง นอกจากนี้ ยังรับสั่งให้พระโอรสทั้ง 9 พระองค์กระทำความผิด โดยเรียกร้องเครื่องเล่นสังเวทต่างๆ จนราษฎรได้รับความลำบากทุกข์ยาก ไม่สามารถขัดขึ้นหรือหาทางออกได้

เมื่อพระศิวะมหาเทพทรงทราบเรื่องราวความเป็นมาของความเดือดร้อนของมนุษย์ จึงมีโองการให้พระนารายณ์(พระวิษณุ) อวตารลงมาปราบพระเจ้ากรุงพาลี เมื่อพระนารายณ์อวตารลงมาจนเติบโตใหญ่เป็นพราหมณ์น้อย มีวิชาความรู้ ได้เดินทางมาเฝ้าท้าวทศราช เมื่อท้าวทศราชเห็นพราหมณ์น้อยน่ารัก เลื่อมใส และถามพราหมณ์น้อยว่า ต้องการอะไรเป็นการบูชา พราหมณ์น้อยจึงออกอุบายขอที่เพียง 3 ก้าวเท่านั้น ท้าวทศราชตรัสรับปาก พราหมณ์น้อยจึงขอให้ท้าวทศราชหลั่งน้ำอุทกธารา

ในขณะที่กำลังหลังนั้น พระศุภรผู้เป็นอาจารย์ของท้าวทศราชรู้ทันอุบายของพราหมณ์น้อย ได้แปลงกายเข้าไปอุดรูน้ำไว้ พราหมณ์น้อยจึงเอาปลายหญ้าคาแยงเข้าถุณยนันทาของพระศุภรเข้า พระศุภรเจ็บปวดจนทนไม่ไหวเหาะหนีไปน้ำจึงไหลออกมา

หลังจากนั้นพราหมณ์น้อยก็แสดงอิทธิฤทธิ์กลับคืนสู่ร่างเดิมซึ่งใหญ่โตกว่าปราสาทราชมนเฑียร เมื่ออย่างก้าวเพียง 3 ก้าว ก็กินอาณาบริเวณกรุงพาลีทั้งหมด ท้าวทศราชเห็นก็ทรงก้มกราบลงขอขมาพระนารายณ์ทันที (พราหมณ์น้อย) พระนารายณ์ ทรงขับไล่ท้าวทศราช,พระนางสันทรทุกเทวีและพระโอรสทั้ง 9 พระองค์ ให้ไปอยู่นอกเขตป่าหิมพานต์ นับจากนั้นราษฎรก็อยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุข

ฝ่ายท้าวทศราช,พระมเหสีและพระโอรส ต้องพบกับความยากลำบากแสนสาหัส ด้วยสภาพเช่นนี้ทำให้ท้าวทศราชและพระโอรสสำนึกถึงความผิดของตนที่ได้กระทำ ไว้แต่หนหลัง ท้าวทศราชจึงได้พาพระโอรสทั้ง 9 ไปเข้าเฝ้าพระนารายณ์เพื่อขออภัยโทษและแสดงความสำนึกผิดอย่างแท้จริงและ ปวารณาตนว่าจะตั้งอยู่ในศีลธรรม ประกอบกรรมดี มีจิตใจผ่องแผ้ว พระนารายณ์เห็นจิตอันแรงกล้าจึงอภัยโทษให้และอนุญาตให้ท้าวทศราชและพระโอรส ทั้ง 9 กลับมาอยู่ที่กรุงพาลีได้ดังเดิม แต่ไม่ใช่ฐานะกษัตริย์ แต่ให้ประทับอยู่บนศาลที่มีเสาเพียง 1 เสาปักลงบนผืนดิน และจะต้องปฏิบัติตามคำสัญญา

อย่างเคร่งครัด มิฉะนั้นจะไม่ให้อยู่ในโลกอีกต่อไปความเป็นมาของพระภูมิชัยมงคลตาม
คติทางพระพุทธศาสนา

ตำนานความเป็นมาของพระภูมิในพระชาติหนึ่งของพระพุทธเจ้าเมื่อยังทรงเป็น พระโพธิ
สัตว์ เสด็จออกบวช และประทับบำเพ็ญญาณสมาบัติได้ต้นไทรใหญ่ จนตกกลางคืนก็
ปรากฏภูมิเทวดาทรงพระนามว่า พระเจ้ากรุงพาลี ซึ่งไม่พอใจที่พระโพธิสัตว์มาบำเพ็ญ
บารมีในถิ่นตนจึงขับไล่ พระโพธิสัตว์จึงขอพื้นดินของพระเจ้ากรุงพาลี 3 ก้าวเพื่อใช้
บำเพ็ญบารมีต่อไป

ฝ่ายพระเจ้ากรุงพาลีเห็นว่าเล็กน้อยจึงถวายให้ พระโพธิสัตว์ก็ทรงแสดงอิทธิฤทธิ์ก้าว 3
ก้าว ก็กินอาณาบริเวณพื้นที่ของพระเจ้ากรุงพาลีจนหมดสิ้น ทำให้พระเจ้ากรุงพาลีไม่มีที่
อาศัยต้องออกไปอยู่นอกเขตมนุษย์ ทำให้ลำบากยากเข็ญจนทนไม่ไหว จึงให้คนใช้ 3 คน
(นายจันถิ, นายจันทิสและนายจันสพ)

พระเชิงเรือ่นไปขอแบ่งที่ดินจากพระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์ก็ทรงประทานให้และทรงสั่ง
สอนให้พระเจ้ากรุงพาลีตั้งมั่นในความ สุจริตไม่เบียดเบียนผู้อื่น คอยคุ้มครองมนุษย์และ
สัตว์โลกตลอดไปและหากกระทำการมงคลใดๆ จะต้องทำพิธีบูชาพระเจ้ากรุงพาลีใน
ฐานะเจ้าของที่ จึงจะประสบความสำเร็จมีความสุข,เจริญรุ่งเรือง

ความเป็นมาของพระภูมิตามคติพราหมณ์และคติพุทธ

มีความคล้ายคลึงกัน โอรสแต่ละพระองค์ของท้าวทศราช จะต้องมีหน้าที่คอยปกครองดูแลสถานที่ต่างๆ แตกต่างกันไป ดังนี้

1. พระชัยมงคล ทรงฉลองพระองค์อย่างกษัตริย์หรือเทพารักษ์โดยทรงสวมชุดทองสูง สวมพระภูษาห้อยชายมีสายธูรา และสายสังวาลย์ ทรงสวมกำไล, ปิ่นเหนงและพานหุรัด สวมฉลองพระบาทเชิงงอน พระหัตถ์ซ้ายทรงถือถุงเงิน พระหัตถ์ขวาทรงถือพระขรรค์ ปกครองดูแลเคหสถานบ้านเรือนและร้านโรงต่างๆ
2. พระนครราช ทรงฉลองพระองค์เช่นเดียวกับพระภูมิชัยมงคลแต่พระหัตถ์ซ้ายถือช่อดอกไม้ ดูแลปกครองป่า, ค่าย, ประตุมือง, หอรับและบันไดต่างๆ
3. พระเทพพล หรือ พระเทพน ทรงฉลองพระองค์เช่นเดียวกับพระภูมิชัยมงคล แต่พระหัตถ์ซ้ายถือหนังสือหรือคัมภีร์ ปกครองดูแลฟาร์ม, ไร่และคอกสัตว์ต่างๆ
4. พระชัยศพน หรือ พระชัยสพ ทรงฉลองพระองค์เช่นเดียวกับ พระภูมิชัยมงคล แต่พระหัตถ์ขวาถือหอก พระหัตถ์ซ้ายวางแนบอยู่บริเวณพระสะเอว ปกครองดูแลเสบียง, คลัง และยุ้งฉางต่างๆ
5. พระคนธรรพณ์ ทรงฉลองพระองค์เช่นเดียวกับพระภูมิชัยมงคล แต่พระหัตถ์ซ้ายถือ ผะอบ ปกครองดูแลพิธีวิวาท, เรือนหอและสถานบันเทิงต่างๆ

6.พระธรรมโหรา หรือ พระยาวาฬ ทรงฉลองพระองค์เช่นเดียวกับพระภูมิชัยมงคล แต่พระหัตถ์ซ้ายแพนหางนกยูง ปกครองดูแลโรงนา,ป่าเขา,ลำเนาไพรและเรือสวนต่างๆ

7.พระเทวเถร หรือ พระว้ยทัต หรือ พระเทวเถรว้ยทัต ทรงฉลองพระองค์เช่นเดียวกับพระภูมิชัยมงคลแต่พระหัตถ์ขวาทือธารพระกร (ไม้เท้า) ปกครองดูแลภูชนิยสถาน,เจดีย์ และวัดวาอารามต่างๆ

8.พระธรรมมิกราช หรือ พระธรรมมิกราช ทรงฉลองพระองค์เช่นเดียวกับพระภูมิชัยมงคล แต่พระหัตถ์ซ้ายถือพวงมาลา ปกครองดูแลกิจต่างๆ อันเกี่ยวกับพืชพันธุ์ธัญญาหารทั้งปวงและพระราชอุทยาน

9. พระทาสธำรา ทรงฉลองพระองค์เช่นเดียวกับพระภูมิชัย มงคล แต่พระหัตถ์ไม่ได้ถืออะไร ปกครองดูแลบึง, ห้วยหนอง,คลองและลำธารต่างๆตลอดจนน้ำที่ตกลงมาจากฟ้า

ชื่อพี่เลี้ยง หรือคนรับใช้พระภูมิ

บ้านมีชื่อบ้าน เมืองมีชื่อเมือง ฉันทใดก็ฉันทนั้นค่ะ

ตุ๊กตาในศาลพระภูมิ

การเรียกชื่อเสียงเรียงนามต้องมีการเรียกให้ถูกต้อง จะได้ไม่เกิดโทษานุโทษ พระภูมิ ท่านมีพี่เลี้ยงหรือคนรับใช้ด้วยเช่นกัน 3 คน การถวายเครื่องสังเวยจะต้องมีการออกเสียง

เรียกชื่อทั้งสามคนนั้น มีหน้าที่คอยจัดการประเคนข้าวปลาอาหารแก่พระภูมิ พี่เลี้ยงทั้งสามคนมีชื่อเสียงเรียงนามดังต่อไปนี้

1.นายจันทร์ 2.นายทิศ 3.นายอาจเสน

หรืออีกชื่อ นายหลวง นายขุน นายหมื่น ก็มีความหมายเช่นเดียวกันค่ะ

การยกเสาเอก

ก่อนจะเริ่มยกเสาเอก

ถ้าหากไม่ทำการตั้งศาลเพียงตาจะต้องทำการเตรียมของที่ต้องใช้ ดอกไม้ธูปเทียนและพานครูสำหรับผู้ทำพิธี และจัดเสา เอก โทร ตั้งให้ถูกต้องตามทิศทางที่ได้กำหนดไว้ เพื่อความสะดวกในการยกเสา จัดทำบายศรีปากชามยอดไข่ต้ม ขนมต้มแดงต้มขาว ก้อยวน้ำไทย มะพร้าวอ่อน 1 ที่ ผ้าแพรสามสี ผ้ายันต์หัวเสา ผ้าขาวม้าหนึ่งสำหรับช่างเอก หากมีช่างสองคน ก็ใช้ผ้าขาวม้าสองผืน ผู้ไว้ที่เสาเอกและเสาโท แล้วเมื่อพิธีการเสร็จก็ให้เหล่าช่าง ลาผ้าไว้สำหรับใช้ส่วนตัว มีหมากพลู บุหรี่ และพวงมาลัย ทองคำเปลว แก้วแผ่น แป้งเจิมหัวเสา

ยกเสาเอก

เมื่อผู้ทำพิธี ทำนํ้ามนตร์เสร็จแล้ว ให้ตั้งนะโม สามจบ แล้วกลุ่มชุมนุมเทวดา หมอ
ผู้ทำพิธี จะต้องแต่งกายชุดขาวบริสุทธิ์และทำขวัญตลอดไปจนกระทั่งจบพิธี

พิธีรื้อถอนศาลทุกชนิด

ในการขยายเปลี่ยนแปลงตำแหน่งของบ้านหรือสถานที่ หรือมีแนวคิดว่าจะมีการ
จัดสร้างศาลใหม่ เราจำเป็นต้องมีการถอดถอนศาล เก่าออก พิธีการถอนศาลนี้เป็นสิ่งที่
สำคัญมาก และถือเป็นศาสตร์อย่างหนึ่ง ที่มีแต่โบราณโบราณ และหากจะนับกันแล้ว อาจ
มีความสำคัญมากกว่า การตั้งศาลเสียอีก โดยเฉพาะท่านเจ้าบ้าน หรือผู้ทำพิธี หากทำพิธี
หรือทำไม่ถูกต้อง

ศาลพระภูมิ1

ผลสะท้อนจะตกกลับมาอยู่ที่ผู้ทำพิธีถอนศาลพระภูมิ

ตั้งศาลพระภูมิ

คนไทยเชื่อว่า บ้านมีผีบ้าน เรือนมีผีเรือน เป็นผู้ปกป้องรักษา การรื้อถอนศาลเปรียบไปก็
เหมือนการไป ให้ผู้อาศัยเก่า ย้ายออก ทำดีก็ดีไป ทำไม่ดีก็จะเข้าตัว เพราะหากเจ้าที่

เทวดา รุกขเทวดา เจ้าที่นางไม้ หรือผีเฝ้าจอมปลวกไม่พอใจทั้งผู้ถอนศาลและเจ้าบ้านจะ พาลเดือดร้อนเอาฉะนั้น ก่อนที่จะมีการรื้อถอนศาล จะต้องมีการจัดเลี้ยงตั้งเครื่องสังเวย กันให้ กินอิมหน้าสำราญ ก่อนจะทำพิธีถอน

มีการทำนํ้ามนต์(ธรรณีสาร) เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ สำหรับทำพิธีการต่าง ๆ ที่ต้องอุบาทว์จัญไร เมื่อประพรม นํ้ามนต์ธรรณีสาร ไปจะลบล้างสิ่งอัปมงคลเหล่านั้น ให้หายไป การ ผิดพลาด หรือการไม่พอใจ ทั้งปวงจะหมดไป

ขนมที่ใช้เป็นเครื่องสังเวยพระภูมิ คือ

ขนม-ศาลพระภูมิ

ขนม-ศาลพระภูมิ

1. ขนมต้มแดง
2. ขนมต้มขาว
3. ขนมเล็บมือนาง (ขนมคันหลาว)
4. ขนมดอกจอก หรือขนมทองหยิบ
5. ขนมถั่วแปบ (ขนมหนูข้าง)
6. ขนมข้าวเหนียวแดง

7. ขนมประเภทบวดต่าง ๆ

คาถาบูชาพระภูมิ

*** ยัสถานุภาวะโต ยักขา เนวะ ทัสเสนติ ภิงสะนัง ยัมहि เจวานุญญ ชันโต รัตตินเท
วะ มะตันทิโต สุขัง สุปะติ สุตโต จะ ปาบังกิญจิ นะ ปัสสะติ เอวะมาทิ คุณฺฐปเปตัง
ปะริตตันตัม ภะณามะเห ***

ถอนศาลพระภูมิ

หากตั้งศาลพระภูมิ ไว้ในเขตบ้าน จงใช้คาถานี้บูชาทุกๆ วัน จะเกิดสิริมงคลและบันดาล
โชคลาภ ลาภผลนานานัปการ ถ้าหากสวดบูชาให้ครบตามกำลังวันได้ก็ดียิ่งๆ ขึ้นไป คือ

หากมีเวลาน้อยก็สวดวันละ 1 จบ หรือครั้งละ 1 จบก็ได้ โดยสวดสม่ำเสมอทุกวัน อย่า
ให้ขาด พร้อมทั้งดอกไม้ หรือพวงมาลัยสด ฐูปเทียน จตุบูชาเป็นประจำ ก็จะบังเกิด
ผลดีตลอดไป

เก็บเอาคาถาบูชาพระภูมิ เจ้าที่จากตำรา อาจารย์ ว.จันประดิษฐ์มาฝากกันค่ะ

*** ยัสสถานภาวะโต ยักขา เนวะ ทัสเสนติ ภิงสะนัง ยัมहि เจวานุยุญ ชันโต รัตตินเท
วะ มะตันทิโต สุขัง สุขปะติ สุขโต จะ ปาปังกิญจิ นะ ปัสสะติ เอวะมาทิ คุณฺฐปเปตัง
ปะริตตันตัม ภะณามะเห ***

หากตั้งศาลพระภูมิ ไว้ในเขตบ้าน จงใช้คาถานี้บูชาทุกๆ วัน จะเกิดสิริมงคลและบันดาล
โชคลาภ ลาภผลนานานัปการ ถ้าหากสวดบูชาให้ครบตามกำลังวันได้ก็ดียิ่งๆ ขึ้นไป คือ

หากมีเวลาน้อยก็สวดวันละ 1 จบ หรือครั้งละ 1 จบก็ได้ โดยสวดสม่ำเสมอทุกวัน อย่า
ให้ขาด พร้อมทั้งดอกไม้ หรือพวงมาลัยสด ธูปเทียน จดบูชาเป็นประจำ ก็จะบังเกิด
ผลดีตลอดไป

วันที่เป็นมงคลในการตั้งศาล

ไม่ว่าจะเป็นข้างขึ้นหรือข้างแรม จะต้องไม่เป็นวันต้องห้ามและนำมาผสมผสานกับวัน
มหามงคลที่ได้รับการคัดเลือกแล้วในแต่ละปี

ข้างขึ้น 2 ค่ำ 4 ค่ำ 6 ค่ำ 9 ค่ำ 11 ค่ำ ถือเป็นวันมงคล

ข้างแรม 2 ค่ำ 4 ค่ำ 6 ค่ำ 9 ค่ำ 11 คือ ให้ถือเป็นวันมงคล

วันต้องห้าม

เดือนอ้าย (ธันวาคม) วันต้องห้ามคือ วันพฤหัสบดี และวันเสาร์

เดือนยี่ (มกราคม) วันต้องห้ามคือ วันพุธ และวันศุกร์

เดือน ๓ (กุมภาพันธ์) วันต้องห้ามคือ วันอังคาร

เดือน ๔ (มีนาคม) วันต้องห้ามคือ วันจันทร์

เดือน ๕ (เมษายน) วันต้องห้ามคือ วันพฤหัสบดี และวันเสาร์

เดือน ๖ (พฤษภาคม) วันต้องห้ามคือ วันพุธ และวันศุกร์

เดือน ๗ (มิถุนายน) วันต้องห้ามคือ วันอังคาร

เดือน ๘ (กรกฎาคม) วันต้องห้ามคือ วันจันทร์

เดือน ๙ (สิงหาคม) วันต้องห้ามคือ วันพฤหัสบดี และวันเสาร์

เดือน ๑๐ (กันยายน) วันต้องห้ามคือ วันพุธ และวันศุกร์

เดือน ๑๑ (ตุลาคม) วันต้องห้ามคือ วันอังคาร

เดือน ๑๒ (พฤศจิกายน) วันต้องห้ามคือ วันจันทร์

การตั้งศาลพระพรหม เป็นการตั้งศาลที่ มีพิธีการไม่แตกต่างจากศาลพระภูมิเท่าใดนัก
ถ้ารู้หลักการและเข้าใจความหมายในพิธีกรรมที่กระทำ ก็ไม่ได้มีสิ่งใดยากเกิน
ความสามารถ ของท่านผู้สนใจ

ศาลพระพรหม สามารถ ตั้งได้ทุกชั้น ของบ้าน ไม่ว่า จะบ้านปูน ทาวเฮ้าส์ หรือ ตึก
دادฟ้า สามารถตั้งได้หมด

ผู้เขียนเคยมีโอกาสดูศาลพระภูมิที่ตั้งอยู่ในเรือสำราญ เสียด้วยซ้ำ เราบูชา ในที่สูง
เท่าไรก็จะยิ่งเพิ่มความขลัง หรือว่า ความ ศักดิ์สิทธิ์ บางตำร่าวยิ่งตั้งสูง สะดวกแก่
การที่ท่านจะเสด็จ มาบนพื้นโลก จากสวรรค์ ตัวศาลควรจะเป็น หกเสา หรือเป็นทำ
สองชั้นก่อน เจกเช่นศาลพระภูมิ จะทำเป็นศาลไม้หรือศาลปูน อันนี้ไม่มีข้อห้าม ก็หัน
หน้า ก็หันได้เพียง สามทิศทางเท่านั้น

คือทิศตะวันออก ทิศเหนือ และทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนหน้าอีกสามหน้าของท่าน
จะหันไปทางด้านทิศใด ไม่ได้มีข้อห้ามเอาไว้ แต่ถือว่าหน้าด้านหน้า หันให้ถูกทางก็
เพียงพอ

เทคนิคการดู สถานที่ที่ตั้งศาล

สถานที่ที่ตั้งศาล มีหลักการพิจารณา ดังนี้

1. ที่ตั้งศาลต้องเป็นบริเวณพื้นดิน มิใช่บริเวณเดียวกับพื้นของตัวบ้าน
2. จุดที่ตั้งของศาลต้องไม่ถูกเงาของตัวบ้านทอดลงมาทับ

3. ที่ตั้งของศาลควรอยู่ห่างจากบริเวณที่ตั้งของห้องน้ำ สิ่งปลูก

4. อย่าหันหน้าศาลเข้าสู่บริเวณที่ตั้งของห้องน้ำ

5. ไม่ควรตั้งศาลให้หันหน้าตรงกับประตูหน้าบ้าน

6. ตั้งศาลให้ห่างจากรั้วหรือกำแพงบ้านอย่างน้อย 1 เมตร

7. ความสูงของศาล ควรสูงเหนือระดับสายตาของผู้เป็นเจ้าของบ้านขึ้นไปเล็กน้อย

ศาลพระภูมิ1

ก่อนตั้งศาลพระภูมิ ตอนที่ 2

หลังจากเสนอบทความเกี่ยวกับการตั้งศาลพระภูมิ ไปในสัปดาห์ที่ผ่านมา ในตอนที่หนึ่ง

สัปดาหฺนี้ของเล่าเรื่อง ก่อนจะทำการตั้งศาลพระภูมิ เป็นตอนต่อไปคะ

ศาลพระภูมิหรือศาลเจ้าที่ต้องตั้งบนพื้นดิน ห้ามตั้งบนเรือน หรือบนตึกโดยเด็ดขาด ศาลพระภูมิจะมีเสาต้นเดียว

ส่วนศาลเจ้า ที่มีเสา 4 ต้น จะเป็นศาลเพิงตา

พื้นที่ที่ไม่มีสถานที่ เอื้ออำนวยให้เพียงพอจะทำการตั้งศาลพระภูมิได้ อาจจะต้องตั้งเป็นศาลพระพรหม ศาลเทพ หรือศาลเทพารักษ์ ซึ่งจะมีการเชิญลงมาจากสวรรค์ ดาวดั่งส์ พรหมโลก และสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทั่วไป

ศาลเทพารักษ์หรือศาลพระพรหม จะต้องจัดเป็นศาลที่มีเสา 6 ต้น จึงจะถูกต้อง ถ้าหากตั้งบนพื้นดินมีเสาหกต้น ก็จะสามารถเชิญเหล่าเทพรวมกันได้หมด พระพรหม พระภูมิเจ้าที่ เทวดาเหล่าต่าง ๆ

ศาลพระพรหม

การหันหน้าศาล จะหันหน้าได้เพียง 3 ทิศเท่านั้น คือ ทิศตะวันออก ทิศเหนือ และทิศ
ตะวันออกเฉียงเหนือ และที่ห้ามเด็ดขาด คือการหันหน้าไปทิศใต้หรือตะวันตก

เจ้าของบ้านที่ทำการตั้งศาลนี้ หากมีหลายคนร่วม ก็ให้เลือกผู้นำในการเป็นเจ้าของศาล
มีเพียงคนเดียวเท่านั้น คนอื่น ๆ จะร่วมบูชาด้วยก็ได้

ศาลพระภูมิ1

ในการตั้งศาลมีเชื่อว่าหอยจะโมเมทำเพียงแต่ผู้เดียว คุณจะไม่ต้อง ตะต้องกล่าวให้
เจ้าของศาล หรือเจ้าของบ้าน เป็นผู้เชิญเครื่องเช่นสัวยและให้เป็นผู้ขอพรเอง หอยจะ
ทำหมดทุกอย่างไม่ได้ ให้เจ้าของศาลเป็นผู้จัดการ เพราะหอยไม่ใช่เจ้าของศาล เมื่อหอย
กลับไป พระภูมิเจ้าที่ ไม่รู้จัก เจ้าของบ้าน อาจเกิดโทษได้ ฉะนั้นโบราณท่านห้ามหอยทำ
พิธีคนเดียว หรือทำพิธีในใจ ให้เปล่งเสียงออกม้าง ๆ ได้ยินเป็นช่วง และแนะนำให้
เจ้าของบ้าน เจ้าของศาล เปล่งเสียงตามเป็นช่วง ๆ

ถ้าทำดี บ้านช่วงกิจการเจริญรุ่งเรือง อยู่เย็นเป็นสุข หากทำไม่ดี ท่านโกรธ ก็อาจลงโทษ
ทั้งเจ้าของบ้าน รวมไปถึงหอย

ได้รับความเดือดร้อน เจ็บไข้ได้ป่วย หรือเสียเงินทองอยู่ร่ำไป

วันนี้สิ้นสุดบทความ เรื่องการตั้งศาลพระภูมิไว้เท่านี้

คิดถึงการตั้งศาลพระภูมิโทรหา อาจารย์อุไร มานะชัย

ตำนานพระภูมิเจ้าที่ :

วิถีชีวิตไทยในความเป็นพุทธ-พราหมณ์

อาจารย์สุทธิลักษณ์ อัมพันวงษ์

ตามตำนานเก่าเล่าต่อกันมาว่า

ในอดีตกาลยังมีกษัตริย์มีนามว่า ท้าวทศราช

(บางฉบับว่าท้าวโสกราช หรือท่ายกายทัศน์)

มีมเหสีคือ พระนางสันทาทุกข์ (บางฉบับว่ามันทาทุขขิบัติ)

ครอบครองกรุงฉิมพลี มีโอรส ๙ องค์ ล้วนแต่ปรีชาสามารถทุกองค์

ท้าวทศราชจึงส่งโอรสไปรักษาถิ่นฐานต่างๆ ดังนี้

๑. พระชัยมงคล ไปรักษาเคหสถาน ร้านโรง หอค้าต่างๆ

๒. พระนครราช ไปรักษาทวารเมือง บ้อมค่าย และบันได

๓. พระเทพน ไปรักษาคอกสัตว์ โรงช้างม้า โค และกระบือ

๔. พระชัยศพน (บางฉบับว่าพระชัยสพ) ไปรักษาขุ้ง ฉางช้าง เสบียงคลังต่างๆ

๕. พระคนธรรพ์ ไปรักษาโรงพิธีอาวาท และวิหาร เรือนหอป่าสาว

๖. พระธรรมโหรา (บางฉบับว่าพระยาวเผ้ว) ไปรักษาไร่ นา ทุ่งลาน และป่าเขา

๗. พระเทวเถร (บางฉบับว่าพระวัยทัต) ไปรักษาอาราม วิหาร ปุชนิยวัตถุและสถานต่างๆ

๘. พระธรรมิกราช ไปรักษาอุทยาน สวนผลไม้ และพืชพันธุ์ต่างๆ

๙. พระทาสธรา ไปรักษาห้วงหนอง คลองคูบึง และแม่น้ำ

โอรสทั้ง ๙ นี้ เป็นพระภูมิเจ้าที่ทั้งนั้น ตามความเชื่อแต่โบราณ

แต่ในปัจจุบันมีพระภูมิเพียง ๒ องค์เท่านั้น

ที่มีศาลอยู่อย่างถาวรและได้รับการสักการบูชา

คือ พระชัยมงคล ซึ่งเป็นพระภูมิเจ้าที่ประจำบ้าน

กับ พระธรรมิกราช พระภูมิประจำสวนผลไม้และพืชพันธุ์ต่างๆ

ส่วนพระชัยศพนผู้รักษาขุ้งฉางช้างนั้น ได้มีพระแม่โพสพมาแทนที่

พระภูมิองค์อื่นๆ คงเหลือแต่ชื่อในตำนานเท่านั้น

ไม่มีใครได้เห็นศาลพระภูมิเหล่านั้นเลย

พระภูมิ ยังมีคนรับใช้ไว้ใช้สอยอีก ๓ คน คือ

นายจันทิศ นายจันถี และเจ้าสพพระเชิงเรือ่น คอยรับใช้อยู่หน้าศาล

ชาดกเรื่องหนึ่งในพุทธศาสนา

ก็ได้กล่าวถึงพระพุทธรูปเจ้ากับพระเจ้ากรุงพลี ไว้ว่า

ในครั้งนั้นพระพุทธรูปองค์ทรงเป็น พระโพธิสัตว์

ได้ทรงบำเพ็ญญาณอยู่ใต้ต้นไทรใหญ่ในเวลากลางคืน

ก็ปรากฏว่าพระภูมิซึ่งมีนามว่า พระเจ้ากรุงพลี ไม่พอใจ

ได้แสดงอภินิหารขับไล่ พระโพธิสัตว์

พระพุทธรูปองค์ทรงทราบด้วยญาณถึงเรื่องในภายหน้า

จึงทรงขอพื้นที่ดินจากพระเจ้ากรุงพลีเพียง ๓ ก้าว เพื่อบำเพ็ญญาณต่อไป

พระเจ้ากรุงพลีเห็นว่าเป็นที่ดินเล็กน้อยเท่านั้นจึงอนุญาต

แต่ พระโพธิสัตว์ ทรงมีบุญญาภินิหาร

ดังนั้นเมื่อทรงย่างเพียง ๒ ก้าว ก็พื้นที่พื้นแผ่นดินของพระเจ้ากรุงพลี

พระเจ้ากรุงพลีจึงไม่มีพื้นแผ่นดินอยู่ ต้องออกไปอยู่นอกฟ้าป่าหิมพานต์

ไม่มีความสุขสบายเหมือนมีที่อยู่อาศัยของตนเอง

จึงให้คนใช้ ๓ คน คือ นายจันถิ นายจันทิต และเจ้าสพพระเชิงเรือ

ไปทูลขอพื้นที่ดินจาก พระโศภิตสัตว์

พระพุทธรูปทรงรู้แจ้งด้วยพระญาณว่า

พระเจ้ากรุงพลีจะทำหน้าที่เป็นพระภูมิเจ้าที่

คอยให้ความคุ้มครองแก่มนุษย์และสัตว์โลกโดยทั่วไปในภายหน้า

จึงทรงคืนที่ดินให้แก่พระเจ้ากรุงพลี

และทรงขอให้ตั้งมั่นอยู่ในความสุจริต ไม่เบียดเบียนผู้อื่นอีกต่อไป

ใน ลิลิตนารายณ์สิบปาง

พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖

ในปางที่ ๕ ตอนวามนาวตาร ก็มีเนื้อความคล้ายคลึงกัน

เรื่องราวมีอยู่ว่า พระเจ้ากรุงพลีเป็นกษัตริย์ที่ไม่ตั้งอยู่ในทศพิธราชธรรม

เที่ยวเบียดเบียนเทวดาให้เดือดร้อนไปทั่วทุกแห่งหน

พระนารายณ์เทพเจ้าจึงทรงถือกำเนิดเป็นพราหมณ์น้อย

ผู้มีความรู้สูงผู้มีนามว่า “วามน”

เข้าไปขอพื้นที่ดินเพียง ๓ ก้าว เพื่อบำเพ็ญพรต

พระเจ้ากรุงพลีมิได้ตรึงตรองให้รอบคอบก็ได้อนุญาตทันที

แต่พระศุภรผู้เป็นอาจารย์ของพระเจ้ากรุงพลีนั้นตระหนักดีว่า

พราหมณ์น้อย คือพระนารายณ์อวตารมาเพื่อปราบปราม

ดังนั้น เมื่อพระเจ้ากรุงพลีหิบบพระเต้าน้ำ

เพื่อจะหลั่งน้ำมอบกรรมสิทธิ์ที่ดินให้พราหมณ์

พระศุภรจึงจำแลงกายเพื่ออุดหนุนพระเต้า กันมิให้น้ำไหลลงสู่พื้นดิน

แต่พระนารายณ์ในร่างของพราหมณ์รู้ทันความคิดของพระศุภร

จึงเอาหญ้าคาแยงเจ้าไปในรู้พระเต้า ถูกตรึงนัยน์ตาพระศุภรพอดี

พระศุภรได้รับความเจ็บปวดมาก จึงจำต้องออกมาจากพระเต้า

น้ำจึงหลั่งลงมาจากพื้นดิน เป็นการสำเร็จงาน

ในทันใดนั้นพราหมณ์น้อยก็แสดงอภินิหารเป็นนารายณ์ ๔ กร

ย่างพระบาทเพียง ๒ ก้าวก็จับอชักรวาล

พระเจ้ากรุงพลีหมดปัญญาแก้ไข ต้องลงไปอยู่ในบาดาล

ต่อมาได้สำนึกผิด พระนารายณ์จึงทรงคืนที่ดินให้

โดยได้ขอให้พระเจ้ากรุงพลีครองตนอยู่ในศีลสัตย์ และประพฤติธรรม

ดังนั้นถ้าผู้ใดจะทำพิธีมงคลใดใดก็ตาม เช่นปลูกบ้านใหม่ งานแต่งงาน

ต้องทำพิธีบูชาเจ้าของที่ พระเจ้ากรุงพลีจึงจะมีความสุข

เรื่องราวของพระภูมินั้น ก็เป็นเพียงตำนานหรือนิทานเล่าสืบทอดกันมา

จึงอาจมีผู้สงสัยว่า พระภูมิจริงหรือไม่

และสามารถคุ้มครองป้องกันภัยพิบัติ

ช่วยบันดาลให้เกิดโชคลาภให้เกิดมากน้อยเพียงใด

คนจำนวนไม่น้อยเชื่อว่าพระภูมิจริง

และพระภูมิคือวิญญาณของผู้ที่ตายแล้วมาสถิตอยู่ที่ศาล นับเป็นเทพผู้คุ้มครองรักษา

การจัดตั้งศาลพระภูมิจึงนับเป็นพิธีการของศาสนาพุทธและพราหมณ์ปะปนกัน

เพราะมีการบูชาสังเวद्यขอพร และขอให้บันดาลในอภินิหารในสิ่งที่มุ่งหวัง

แต่พระภูมิจะศักดิ์สิทธิ์สามารถดลบันดาลโชคลาภ

และปกป้องคุ้มครองภัยหรือไม่นั้น

หากจะพิจารณาตามหลักพุทธศาสนา

ก็ควรพิจารณาถึงกรรมคือการกระทำเป็นสำคัญ

คือ ประกอบด้วยถ้าทำดีย่อมได้รับผลดี

แต่ถ้าเคยทำชั่วมามาก ก็ย่อมได้รับความทุกข์และไม่มีโชคลาภ

ถึงแม้จะมีการบูชาหรือสังเวยขอพร ก็มักจะไม่มีใครเป็นผลสำเร็จ ย่อม

สาธุ ผีเสื้อ สาธุ ผีเสื้อ

การไหว้บูชาหรือถวายสิ่งของแด่ ศาลพระภูมิ ศาลเจ้าที่มีบทสวดที่ใช้กันโดยทั่วไป และมีความหมายว่าอย่างไร การไหว้ศาลพระภูมิ ไหว้ด้วยธูป สาม หรือเก้า ดอก และ ตั้ง อาหารถวายให้สวดดังนี้

1.คำถวายเครื่องสังเวยพระภูมิ นะโม ๓ จบ

นะโม เม พระภูมิเทวานัง ฐปะทีปะ จะ ปุปผัง สักการะวันทะนัง สุปะพะยัญชนะนะสัม
ปันนัง โภชนะนัง สาลินัง สะปะริวารัง อุทะกังวะรัง อาคัจฉันตุ ปะริภุชชันตุ สัพพะทา หิ
ตายะ สุขายะ สันติเทวา มะหิทธิกา เตปิ อัมहे อะนุรักขันตุ อาโรคะเยนะ สุขะนะ จะ
แปลว่า ข้าพเจ้าขอถวายโภชนาหาร พร้อมด้วยแกงและกับ พร้อมทั้งน้ำอันประเสริฐนี้ แด่
พระภูมิเจ้าที่ ขอพระภูมิเจ้าที่ได้รับ และ ปกปักษ์รักษาบ้านเรือนของข้าพเจ้าด้วย .

2.เมื่อครบเวลาที่ต้องลาอาหารหรือผลไม้และน้ำที่ถวายก็ใช้บทสวดนี้

คำลาเครื่องสังเวยพระภูมิ

คำลาเครื่องสังเวย พระภูมิ เจ้าที่

เสสัง มังคะลัง ยาจามิ

แปลว่า

ข้าพเจ้าขอคืนเศษอันเป็นมงคลนี้ ข้าพเจ้าขอภักดิ์ที่เหลือที่เป็นมงคลด้วยเถิด

ซึ่งบทสวดดังกล่าวเป็นบทสวดที่นิยมใช้กันมาจนถึงปัจจุบัน

การถวายข้าวพระภูมิ (ศาลเสาต้นเดียว)

Fb-Button

สิ่งที่ต้องจัดเตรียมดังนี้

1. ข้าว 1 ถ้วย
2. ปลายำ 1 ถ้วย (เอาปลากะป๋อง+แตงกวา+ผักชี+พริกสด+ต้นหอมสด.....เอายำผสมกันเป็นปลายำ)
3. น้ำ 1. แก้ว
4. ส้ม 1 ผลแกะเปลือกออก หรือผลไม้อื่นๆก็ได้
5. หมาก , พูล, ยาเส้นสีฟัน 3 คำ
6. ยาสูบ 3 มวน

วันถวาย....บ้านพักอาศัยทั่วไป ตามธรรมเนียมโบราณจะเป็นวันพระข้างขึ้น ของเดือนคู่ หากทำตามนี้จะไม่บ่อยเกินไป เพราะวันเวลาไม่เหมือนกัน คนละโลกเวลาโลกมนุษย์จะเร็วกว่า หากถวายบ่อยเกินไป พระภูมิจะอึดเกินไป จะลงโทษเราได้

สำนักงานบริษัท ห้าง ร้านค้า สำนักงานธุรกิจการขายต่างๆ.....นอกจากจะถวายตาม วันข้างขึ้นของเดือนคู่แล้ว ควรจะถวายในวันปีใหม่ วันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา ด้วยจะดีมาก

หากทำตามนี้ กิจกรรมธุรกิจการค้าการขาย ก็จะได้เจริญรุ่งเรือง ร่ำรวย อยู่ดีมีสุข ตลอดไป

เวลาถวาย....ในตอนเช้า จตุรปู 9 ดอกบอกถวายเฉพาะพระภูมิเท่านั้น

คำถวายข้าวพระภูมิ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ...ว่า 3 จบ

อิ มัง สุปะ พะยัญชนะนะ สัมปันนัง สาลินัง โภชนะนัง อุทะกังวะลัง ภูมิสะ ยาจา มะ

ทุติยัมปิ อิ มัง สุปะ พะยัญชนะนะ สัมปันนัง สาลินัง โภชนะนัง อุทะกังวะลัง ภูมิสะ ยาจา มะ

ตะตียัมปิ อิมังสุปะ พะยัญชนะ สัมปันนัง สาลีนัง โกชะนัง อุทะกังวะลัง ภูมิสะ ยาจา
มะ

ลูกขอถวายสิ่งของเหล่านี้แก่พระภุมิเจ้าที่บ้าน/สำนักงาน แห่งนี้ ขอท่านจงรับซึ่งสิ่งของ
เหล่านี้เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ลูกทั้งหลายเทอญ สาธุ... ตอนนี้อยากก็พูดในสิ่งที่ดีๆ
มีโชค ร่ำรวย ทำมาค้าขายให้เงินไหลกอง ทองไหลมา จงเกิดมีแก่เรา และรอบประมาณ
20 นาที แล้วจุดยาสูบ 3 มวนให้พระภุมิด้วย และรอบประมาณ 3 นาที แล้วมาว่าคำลา

คำลาข้าวพระภุมิ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ ...ว่า 3 จบ

พุทฺธังลา ธัมมังลา สังฆังลา ข้าพเจ้าขอลาสิ่งของเหล่านี้เพื่อให้เป็นทานต่อไป เป็นยา
รักษาโรค อย่าให้เกิดโทษเลยนะ เสร็จ มั่งคั่งลา ยาจามิ แล้วเอาของต่างๆบางส่วน ขึ้นไว้
บนศาลนะ

หมายเหตุ...ถ้าไม่มีศาลพระภุมิ ให้เราจัดโต๊ะถวายกลางแจ้งนะ หากมีโอกาสควรจะต้อง
ศาลนะ และถ้าเลี้ยงเจ้าที่บ้านพร้อมกันให้เราจุดธูปถวายพระภุมิก่อน และเจ้าที่บ้านที่
หลัง

